

Reseförsäkringsprodukter

Personskyddet i **If Reseförsäkring** innehåller alltid Resenärskydd (3.1). Därtil kan till Reseförsäkringens personskydd fogas Skydd i händelse av bestående men till följd av olycksfall (3.2) och Skydd i händelse av dödsfall genom olyckshändelse (3.3).

I resenärförsäkringen i **If Förbundsförsäkring** kan enligt Förbundsförsäkringsavtalet ingå Resenärskydd (3.1) samt Skydd i händelse av bestående men till följd av olycksfall (3.2) och Skydd i händelse av dödsfall genom olyckshändelse (3.3).

Innehållet i **If Reseförsäkring** utgörs av försäkringsbrevet, dessa försäkringsvillkor och de allmänna avtalsvillkoren. Av försäkringsbrevet framgår vilka skydd som ingår i respektive försäkringsavtal.

På **If Förbundsförsäkring** tillämpas i tillämpliga delar dessa villkor och det Förbundsförsäkringsavtal som ingåtts med organisationen.

Begrepp som används i försäkringsvillkoren	1	3.1.2 Ersättning för annullering av resa	4
1 Försäkringens giltighet	2	3.1.3 Ersättning för avbrott i resa	4
1.1 Giltighetsområde	2	3.1.4 Ersättning för försening från resa	5
1.2 Giltighetstid	2	3.1.5 Ersättning för kostnader för hemtransport av avliden eller begravningskostnader	5
1.3 Giltighet vid utövande av idrott	2	3.1.6 Ersättning för evakueringskostnader	5
1.3.1 Idrottsbegränsning	2	3.2 Skydd i händelse av bestående men till följd av olycksfall	6
1.4 Rätt till fortsatt försäkring och rätt att överföra försäkringen	2	3.3 Skydd i händelse av dödsfall genom olyckshändelse	6
1.4.1 Rätt till fortsatt försäkring	2	3.4 Skydd i händelse av kortvarig arbetsoförmåga till följd av olycksfall	6
1.4.2 Utnyttjande av rätten till fortsatt försäkring	3	4 Fasta begränsningar i försäkringskydden	6
1.4.3 Rätt att överföra försäkringen	3	4.1 Alkohol, läkemedel och rusmedel samt nikotin	6
2 Övriga bestämmelser i anslutning till försäkringskydden	3	4.2 Medvällande av annan sjukdom eller annat lyte	6
2.1 Försäkrade	3	4.3 Havandeskap, förlösning och barnlöshet	6
2.2 Förmånstagare	3	4.4 Krig och väpnad konflikt	6
2.3 Faktorer som inverkar på premien	3	4.5 Atomskada	7
2.4 Indexjustering	3	4.6 Som olycksfall ersätts inte	7
2.5 Försäkringsbolagets rätt att välja värdeplassen	3	4.7 Operationer, vårdåtgärder och andra medicinska åtgärder	7
3 Försäkringsskydd	3	4.8 Sjukdom som börjat innan försäkringen trätt i kraft	7
3.1 Resenärskydd	3	5 Ansökan om ersättning för vårdkostnader	7
3.1.1 Ersättning för vårdkostnader	3		

Begrepp som används i försäkringsvillkoren

Med **resa i utlandet** avses en resa som görs från Finland utanför Finlands gränser, med undantag av dagliga resor till eller från arbetet. En resa börjar i Finland från hemmet eller arbetsplatsen och slutar när den försäkrade återvänt till Finland hem eller till arbetsplatsen. Det är emellertid inte fråga om en resa i utlandet, då man i samband med en utlandsresa på den del av resan som hänförs till hemlandet avviker från den mest ändamålsenliga ruten. I en fortlöpande Reseförsäkring anses en sammanhängande resa eller vistelse utomlands inte avbrytas på grund av ett kortvarigt besök i hemlandet som varar kortare tid än 14 dygn, om avsikten är att återvända till samma resmål. Som sjukdom eller olycksfall under resa betraktas emellertid inte försäkringsfall som inträffat under den försäkrades besök i hemlandet.

Om försäkringen gäller på resa i hemlandet anges detta i försäkringsbrevet.

Med **resa i hemlandet** avses en resa på fritiden som företas utanför den normala, dagliga livsmiljön och som fågelvägen sträcker sig längre än 150 km och omfattar turesan till resmålet, vistelse på orten samt returresan.

I Förbundsförsäkringarna och i reseförsäkringar som börjat före 17.5.2014 avses med resa i hemlandet en resa som företas utanför den normala, dagliga livsmiljön och som fågelvägen sträcker sig längre än 50 km och omfattar turesan till resmålet, vistelse på orten samt returresan.

Med daglig livsmiljö avses den försäkrades eller dennes makes eller makas hem-, arbets- eller studieort eller den ort där den försäkrade eller dennes make eller maka har sitt fritidshus samt resor mellan dessa. Resan ska vid behov kunna verifieras med biljetter eller inkvarteringskvitton.

Med **sjukdom under resa** avses en sådan sjukdom som kräver läkarvård och som visat tydliga symptom först under resan eller som enligt allmänt vedertagen medicinsk uppfattning i övrigt måste anses ha börjat under resan.

För att en sjukdom under resa ska vara ersättningsbar förutsätts det att läkarvården har getts under resan eller inom 14 dygn från resans slut. Tidsfristen tillämpas inte om det är fråga om en smittsam sjukdom, vars inkubationstid är längre än 14 dygn.

Sjukdom som den försäkrade har haft före resans början är inte en sådan sjukdom under resa som avses i försäkringsvillkoren.

Med **olycksfall** avses en plötslig och oförutsedd händelse som orsakar kroppsskada och som inträffar utan den försäkrades förskyllan till följd av inverkan av en yttre faktor. Med olycksfall avses också drunkning, värmeslag, solsting, förfrysning, gasförgiftning, plötslig skada till följd av betydande växling i lufttryck och förgiftning på grund av ämne som intagits av misstag, förutsatt att de inträffat utan den försäkrades förskyllan.

Med **annullering av resa** avses att avresan förhindras helt och hållet.

Med **avbrott i resa** avses att en redan påbörjad resa ändras på så sätt att den försäkrade blir intagen på sjukhus eller tvingas återvända till sin avreseort i Finland avvikande från den ursprungliga resplanen.

Med **försening från resa** avses att den försäkrade på tur- eller returresan inte hinner fram i tid till avgångsplatsen för en flyg-, båt-, tåg- eller bussresa som bokats på förhand i enlighet med den ursprungliga resplanen.

I Resenärskyddet avsedda nära anhöriga är

- make eller maka, registrerad partner eller sambo som stadigvarande bor i samma hushåll med den försäkrade
- barn, barn till make eller maka eller registrerad partner, placerade barn och barnbarn samt barn till sambo som stadigvarande bor i samma hushåll
- föräldrar, svärföräldrar, far- och morföräldrar
- syskon och syskon till make, maka eller registrerad partner samt syskon till sambo som stadigvarande bor i samma hushåll med den försäkrade
- svärdotter och svärson
- högst två medresenärer, tillsammans med vilka den försäkrade har bokat sin resa
- högst en person som anmälts för respektive resa.

Reseförsäkringsvillkor
Villkor MAT 120.4, gäller från 1.1.2021

1 Försäkringens giltighet

1.1 Giltighetsområde

Resenärskyddet och de försäkringsskydd i händelse av olycksfall som är i kraft endast på resa gäller på resa utomlands.

I fråga om annullering av och avbrott i resa samt försening från resa som omfattas av det fortlöpande Resenärskyddet är skyddet i kraft även på resa i hemlandet.

Ersättning för vårdkostnader från det fortlöpande Resenärskyddet samt de försäkringsskydd i händelse av olycksfall som är i kraft endast på resa kan mot tilläggspremie utvidgas att också gälla resa i hemlandet.

Fortlöpande reseförsäkringar som beviljats före 17.5.2014 gäller antingen endast på resor utomlands eller på resor både utomlands och i hemlandet.

Giltighetsområdet anges i försäkringsbrevet.

Föbunds-försäkringens Resenärskydd gäller inom det område som anges i Föbunds-försäkringsavtalet.

Tidsbestämda reseförsäkringar gäller endast på resor utomlands.

1.2 Giltighetstid

Det fortlöpande Resenärskyddet i If Reseförsäkring upphör senast vid utgången av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade har fyllt 90 år. De försäkringsskydd i anslutning till reseförsäkringen som endast omfattar olycksfall upphör senast samtidigt som Resenärskyddet.

Om reseförsäkringen inkluderar Skydd i händelse av kortvarig arbetsförmåga till följd av olycksfall, upphör skyddet när den försäkrade går i pension, dock senast vid utgången av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade fyller 70 år.

En tidsbestämd If Reseförsäkring är i kraft den tid som anges i försäkringsbrevet.

Resenärskyddet i If Föbunds-försäkring upphör vid den ålder som anges i Föbunds-försäkringsavtalet.

Resenärskyddet i If Reseförsäkring gäller som en heltidsförsäkring dygnet runt både i arbetet och på fritiden. Tilläggs-skyddet mot tilläggspremie för resor i hemlandet i det fortlöpande Resenärskyddet gäller emellertid endast på resor på fritiden. Resenärskyddet i If Föbunds-försäkring gäller endast på resor på fritiden.

En försäkring som är i kraft på fritidsresa ersätter inte i lagen om olycksfallsförsäkring, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller motsvarande lagar avsedda olycksfall, som inträffar på resa till eller från arbetet, då den försäkrade arbetar i förvärvssyfte eller som egenföretagare eller i annan motsvarande verksamhet. En försäkring som är i kraft på fritidsresa gäller inte heller på fritid i samband med en arbetsresa.

1.3 Giltighet vid utövande av idrott

1.3.1 Idrottsbegränsning

Idrottsbegränsningen gäller inte barn under 18 år. Idrottsbegränsningen är i kraft från utgången av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade fyller 18 år.

Försäkringen omfattar inte olycksfall i samband med

- 1) att den försäkrade deltar i tävlingar, matcher eller träningar inför dessa som ordnas av idrottsförbund eller -förening eller då den försäkrade tränar enligt ett träningsprogram
- 2) klättringsgrenar, såsom bergs-, vägg-, klipp- och isklättring; begränsningen gäller inte väggklättring, då skydds- och säkerhetsutrustning används
- 3) glaciärvandring
- 4) kamp- eller självförsvarssporter
- 5) motorsport
- 6) sport- eller apparatdykning
- 7) flygrelaterade sportgrenar, såsom fallskärmshopp, hängflyg, skärmflyg, segelflyg samt flyg med ultralätta eller amatörbyggda plan
- 8) kraftsporter, såsom tyngdlyftning, styrkelyft och strongman
- 9) offpiståkning.

Vid idrott som anges ovan kan idrottsbegränsningen slopas mot tilläggspremie genom separat avtal (Idrottsskydd).

Idrottsbegränsningen gäller emellertid inte i Resenärskyddet följande aktiviteter i ovan nämnda grenar:

- handledd provdykning och grundkurs i dykning
- handledd provning av klättringsgrenar och glaciärvandring på högst 4 timmar
- flygning med varmluftsballong (giltigheten gäller inte flygaren) och bungyhop
- tandemflyg med häng- eller skärmflyg och tandemhopp med fallskärm (giltigheten gäller inte den egentliga flygaren/hopparen).

På uppmaning ska ersättningssökanden uppvisa ett verifikat över sitt deltagande i aktiviteten.

Försäkringen omfattar inte alls följande idrottsgrenar och idrottsbegränsningen kan inte slopas:

- 1) amerikansk och australisk fotboll samt rugby
- 2) roller derby
- 3) speedskåning och störtlopp
- 4) bodybuilding
- 5) mixed martial arts
- 6) vingsegling och draksegling
- 7) utförsåkning på skridskor.

Idrottsbegränsningen gäller Resenärskyddet med undantag av ersättning vid annullering av resa och ersättning för kostnader för hemtransport av den avlidne eller begravningskostnader. De övriga försäkringsskydden är i kraft vid utövande av idrott.

Idrottsbegränsningen kan utelämnas från Resenärskyddet (Idrottsskydd). Om idrottsbegränsningen har slopats, har detta antecknats i försäkringsbrevet. Idrottsgrenarna har indelats i ansvarsklasser enligt sin riskbenägenhet. Varje ansvarsklass täcker i respektive ansvarsklass och lägre ansvarsklasser angivna idrottsgrenar. En giltig förteckning över ansvarsklasserna finns på internet på adressen if.fi/urheilu. Idrottsbegränsningen kan emellertid inte slopas från ovan i denna villkorspunkt nämnda grenar.

1.4 Rätt till fortsatt försäkring och rätt att överföra försäkringen

1.4.1 Rätt till fortsatt försäkring

Försäkrad, som inte är försäkringstagare, har rätt att fortsätta sitt försäkringsskydd utan en ny hälsodeklaration, om försäkringstagaren säger upp den försäkrade personens försäkringsskydd eller låter det upphöra som obetalt. Det försäkringsskydd som beviljas på basis av rätten till fortsatt försäkring fastställs enligt de regler som försäkringsbolaget vid varje tillfälle tillämpar för privatkunder i fråga om beviljande av försäkring, försäkringsskyddets omfattning, villkor och premier. Av denna orsak kan ändringar införas i försäkringsskyddet eller skyddet kanske inte kan beviljas.

1.4.2 Utnyttjande av rätten till fortsatt försäkring

Anmälan om utnyttjande av rätten till fortsatt försäkring ska göras skriftligen inom sex (6) månader från att försäkringsskyddet upphört. Anmälan om utnyttjande av rätten till fortsatt försäkring anses vara gjord, när en skriftlig anmälan har anlänt till försäkringsbolaget. Om rätten till fortsatt försäkring har använts, har försäkringstagaren inte längre rätt att sätta i kraft den försäkrades försäkringsskydd som upphört att gälla.

Om en försäkrad som har rätt till fortsatt försäkring avlider före utgången av den utsatta tiden på sex (6) månader utan att ha hunnit använda sin rätt till fortsatt försäkring, anses försäkringen ha varit i kraft för hans eller hennes del på oförändrade villkor.

1.4.3 Rätt att överföra försäkringen

Om försäkringstagaren är en privatperson, har en myndig försäkrad rätt att överföra sitt gällande försäkringsskydd till en motsvarande försäkring genom ett skriftligt meddelande till försäkringsbolaget. Försäkringstagaren har då inte rätt att hålla försäkringen i kraft i fråga om det skydd som överförs.

2 Övriga bestämmelser i anslutning till försäkringsskydden

2.1 Försäkrade

Försäkrade är, såvida annat inte har avtalats, i försäkringsbrevet angivna personer, som omfattas av den finländska sjukförsäkringslagen och som enligt lagen om hemkommun har sin stadigvarande hemort i Finland och också stadigvarande bor i Finland. Som stadigvarande bosatt i Finland anses inte en försäkrad som vistas utomlands över sex (6) månader per kalenderår.

Barn under 20 år som reser med sina föräldrar är försäkrade med föräldrarnas Resenärskydd. Barnbarn under 20 år som reser med sina mor- eller farföräldrar är försäkrade med mor- eller farföräldrarnas Resenärskydd. Det barn och barnbarn som följer med på resan ska ha samma tur- och returresa och samma resmål som sina föräldrar och mor- eller farföräldrar. Om barnet reser ensamt eller om en tilläggspremie förutsätts för att Resenärskyddet ska vara i kraft vid utövande av idrott, behöver barnet eget Resenärskydd. Med att barnet reser ensamt avses både en resa helt utan föräldrar eller mor- eller farföräldrar och en resa omfattande övernattnings som företas inom ramen för resan till ett annat resmål utan föräldrar eller mor- eller farföräldrar.

2.2 Förmånstagare

Dödsfallsskyddens försäkringsbelopp utbetalas till de anhöriga och övriga försäkringsersättnings till den försäkrade, såvida inte försäkringstagaren skriftligen har meddelat någon annan förmånstagare till försäkringsbolaget.

2.3 Faktorer som inverkar på premien

Faktorer som inverkar på premien för reseförsäkringarna är bland annat den tidpunkt när försäkringen beviljas, den försäkrades ålder, boningsort och försäkringsskyddets omfattning samt försäkringsbeloppet. De faktorer som inverkar på premien varierar i olika försäkringsskydd. I ett tidsbestämt skydd inverkar också resans längd och det huvudsakliga resmålet på premien.

På försäkringspremien kan också inverka försäkrings- och skadehistorien. Premien ändras emellertid inte av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter det att försäkringen tecknades och inte heller av den anledningen att ett försäkringsfall i anslutning till den aktuella försäkringen har inträffat.

Premierna för reseförsäkringarna justeras vid ingången av en ny försäkringsperiod, med den försäkrades ålder och/eller när den försäkrade byter boningsort. Premierna utvecklas i enlighet med den skaderisk som motsvarar den försäkrades ålder. Om ålderns eller bosättningsområdets förhållande till skaderisken förändras från det nuvarande, kan premierna justeras så att de bättre motsvarar risken.

2.4 Indexjustering

Försäkringsskyddens försäkringsbelopp, självrisker och premier indexjusteras årligen vid ingången av nästa försäkringsperiod. Som justeringstal används poängtalet för september föregående kalenderår.

Resenärskyddet (3.1) justeras enligt konsumentprisindexet för varugruppen hälso- och sjukvård och övriga skydd enligt levnadskostnadsindexet.

2.5 Försäkringsbolagets rätt att välja vårdplatsen

Försäkringsbolaget har rätt att hänvisa den försäkrade för undersökning eller vård till en serviceproducent som försäkringsbolaget valt.

3 Försäkringsskydd

3.1 Resenärskydd

3.1.1 Ersättning för vårdkostnader

Detta försäkringsskydd ersätter vårdkostnader till följd av olycksfall som inträffat eller sjukdom som uppkommit på i försäkringsbrevet eller försäkringsavtalet fastställd resa och under skyddets giltighetstid till den del de inte ger eller skulle ha gett rätt till ersättning med stöd av någon lag. Endast sådana vårdkostnader ersätts som den försäkrade själv skulle vara skyldig att betala.

Om en sjukdom som den försäkrade haft före resan plötsligt och oväntat förvärras under resan, ersätts akut vård med karaktär av första hjälpen som getts på resmålet under högst en (1) veckas tid, men inte andra kostnader. Vårdkostnaderna ersätts endast, om det enligt allmän medicinsk erfarenhet inte varit sannolikt eller att vänta att sjukdomen förvärras. En sjukdom anses inte ha förvärrats oväntat, om det är frågan om en sådan sjukdom vars undersökningar eller vårdåtgärder inte ännu har slutförts vid resans början eller för vilken ett individuellt begränsande villkor har inkluderats i försäkringen.

Kostnader för undersökning och vård av sjukdom under resa samt i villkoren nämnda övriga kostnader ersätts högst tills det har förflutit 90 dagar från det att läkarvården inleddes. Vårdkostnader till följd av olycksfall under resa ersätts tills högst tre (3) år har förflutit från tidpunkten för olycksfallet.

Ersättning av vårdkostnader förutsätter att undersökningen och vården ordinerats av läkare och getts av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. Undersökningen och vården ska dessutom uppfylla kriterierna enligt allmänt vedertagen medicinsk uppfattning och vara behövliga och nödvändiga med tanke på vården av ifrågavarande sjukdom eller skada.

Med ersättningsbara vårdkostnader avses skäliga

- läkararvoden, undersöknings- och vårdkostnader jämte skäliga och nödvändiga sjuktransport- och resekostnader; kostnader till följd av användning av privatbil ersätts upp till högst 0,25 euro/km
- kostnader för vård av tandskada till följd av olycksfall
- kostnader för läkemedel, som skulle säljas med tillstånd av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet samt kostnader för sådana bassalvor som tillverkats vid en läkemedelsfabrik och som skulle omfattas av Folkpensionsanstaltens ersättningsystem
- avgifter för vård dagar på sjukhus
- kostnader för reparation av skyddshjälm, hörapparat och tandprotes som varit i bruk och gått sönder i samband med ett olycksfall som krävt läkarvård eller de ursprungliga anskaffningskostnaderna
- kostnader för reparation av glasögon som varit i bruk och gått sönder i samband med ett olycksfall som krävt läkarvård eller kostnader för anskaffning av motsvarande glasögon i stället för de glasögon som gått sönder. Vid ersättning av glasögon görs ett årligt avdrag på 15 % utgående från glasögonens ålder. Avdraget görs inte för det år glasögonen tagits i bruk eller för kalenderåret därpå. Åldersavdraget görs också för skadeåret. Avdraget uträknas enligt antalet år multiplicerat med 15 %. Avdraget görs inte på reparationskostnader som baserar sig på räkning. Reparationskostnaderna ersätts högst upp till skadebeloppet med avdrag för eventuell självrisk.
- kostnader för första anskaffning av medicinskt hjälpmedel
- kostnader för läkarordinerad fysikalisk vård efter operations- eller gipsbehandling till följd av ett olycksfall som ersätts ur detta försäkringsskydd; per olycksfall ersätts en vårdperiod omfattande högst 15 behandlingar
- kostnader för plastikkirurgisk vård eller operation till följd av ett olycksfall som ersätts från detta försäkringsskydd; plastikkirurgisk vård eller operation ska avtalas med försäkringsbolaget på förhand

Reseförsäkringsvillkor
Villkor MAT 120.4, gäller från 1.1.2021

- kostnader för nödvändig tandvård med karaktär av första hjälpen för att avlägsna plötslig tandvärk, om värken har börjat och värden getts på resmålet, dock högst 200 euro, men inte övriga kostnader. Med vård med karaktär av första hjälpen avses öppnande av varhård, inledande av rotbehandling, tillfällig plombering eller borttagning av tand. Kostnaderna ersätts även om tandvärken skulle ha orsakats av bitning på tand eller av annat än sjukdom under resa.
- vårdkostnader med karaktär av första hjälpen på resmålet som orsakats av graviditet före den 29:e graviditetsveckan under högst en (1) vecka, men inte övriga kostnader.

Som vårdkostnader för sjukdom eller olycksfall under resa betraktas nödvändiga och skäligen

- extra inkvarteringskostnader under resa
- extra resekostnader för att fortsätta en på förhand planerad resa, dock endast till följande resmål
- kostnader för på medicinska grunder uppskattad nödvändig sjuktransport till Finland och behövliga, direkta rese- och inkvarteringskostnader för nödvändig ledsagare i enlighet med av försäkringsbolaget på förhand givet samtycke
- en nära anhörigs direkta rese- och inkvarteringskostnader till den försäkrade utomlands och tillbaka till Finland för högst sju (7) dygn, om den försäkrade enligt den behandlande läkaren befinner sig i livshotande tillstånd på grund av olycksfall eller sjukdom under resa som ersätts
- nödvändiga telefonkostnader för samtal till försäkringsbolaget för skötseln av en skada utomlands, dock högst 200 euro.

Som vårdkostnader betraktas också nedannämnda kostnader till följd av annullering av, avbrott i eller försening från resa.

Ersättning utbetalas inte för vård- och resekostnader, som orsakas av

- 1) rehabilitering eller fysikalisk vård, med undantag av kostnader för fysikalisk vård som angetts som ersättningsbara kostnader
- 2) tal-, psyko-, närings- eller ergoterapi, psykologisk eller neuropsykologisk terapi eller annan därmed jämförbar terapi, undersökning, vård eller rehabilitering, med undantag av kostnader för psykoterapi som ersätts från Krisskyddet (3.1.7)
- 3) undersökning eller vård av tandsjukdom, tänder eller tuggapparat
- 4) undersökning, vård eller korrigerande av nedsatt syn eller brytningsfel genom operation, såvida det inte är frågan om behandling av ett ersättningsbart olycksfall
- 5) anskaffning av glasögon eller kontaktlinser
- 6) övernattningskostnader
- 7) dagvård, hemmavårds- eller hemvårdskostnader o.d. indirekta kostnader
- 8) läkemedelsbehandling av olika former av beroende
- 9) läkemedel som inverkar på den sexuella förmågan och inte heller för läkemedel som används för att lindra skadeverkningar av hårbortfall, klimakteriebesvär eller andra fysiologiska förändringar
- 10) preventiv vård, vaccinationer, hälsokontroller eller undersökningar som gjorts för att konstatera eller utesluta sådan sjukdom som inte har visat symtom hos den försäkrade innan undersökningen inleddes
- 11) kosmetisk eller plastikkirurgisk undersökning, vård, åtgärd eller operation eller komplikationer till följd därav eller senare korrigeringsåtgärder, med undantag av kostnader för plastikkirurgisk vård som angetts som ersättningsbara kostnader; med plastikkirurgi avses både rekonstruktiv plastikkirurgi av medicinska orsaker och plastikkirurgi av estetiska orsaker
- 12) undersökning, vård eller operation av fetma samt komplikationer till följd därav
- 13) anskaffning av spårämnen, mineralämnen, näringspreparat, naturmedel, vitaminpreparat eller antroposofiska eller homeopatiska produkter
- 14) spårämnes-, mineralämnes- och vitaminundersökning eller -vård eller annan därmed jämförbar undersökning eller vård och inte heller för antroposofisk eller homeopatisk undersökning eller vård.

Om den kostnad för vilken ersättning söks betydligt överstiger den normala, allmänt vedertagna och tillämpade lokala skäligen nivå, utbetalas ersättningen enligt denna skäligen nivå. För hembesök av läkare eller annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården eller vård som getts hos den försäkrade utbetalas inte ersättning till den del som kostnaden överstiger den skäligen kostnadsnivån för motsvarande vård på vårdinrättning.

Försäkringsbolaget har rätt att transportera den försäkrade för vård till Finland eller någon annanstans, om värden på resmålet inte är tillräcklig med tanke på skadan eller sjukdomstillståndet eller om kostnaderna för vården blir betydligt dyrare i förhållande till motsvarande vård i Finland.

Om försäkringsbolaget betalar vårdkostnader som är ersättningsbara med stöd av någon lag, har försäkringsbolaget rätt att återkräva den lagenliga andelen.

3.1.2 Ersättning för annullering av resa

Annullering av resa ersätts om den orsakats av dödsfall, allvarligt olycksfall eller allvarligt, plötsligt och oväntat insjuknande som drabbar den försäkrade eller dennes nära anhöriga och som på ett tvingande sätt förhindrar avresan. Huruvida annulleringen varit tvingande värderas enligt medicinska grunder. Endast sådana kostnader för annullering av resa ersätts som den försäkrade själv är skyldig att betala och för vilka återvinningsrätt inte föreligger eller inte skulle ha förelagat. Ersättningsbara är emellertid inte sådana kostnader för annullering av resa som hänförs till den kalkylmässiga andelen av resekostnaderna för andra resenärer på samma resa.

Annullering av resa ersätts även när annulleringen orsakas av

- att en sjukdom, som den försäkrade lidit av redan innan resan bokades, snabbt och oväntat förvärras och på ett tvingande sätt förhindrar avresan
- att en oväntad, betydande ekonomisk skada drabbar den försäkrades egendom i Finland och på ett tvingande sätt förutsätter den försäkrades närvaro på platsen för skadan.

För att ersättningen ska betalas ut förutsätts att reseförsäkringen gjorts senast tre (3) dygn före resans början och att orsaken till annulleringen inte har framkommit innan försäkringskyddet togs eller resan bokades.

Dessutom förutsätts att orsaken till annulleringen inte har framkommit innan försäkringspremien betalades, om det för att resenärskyddet ska träda i kraft förutsätts att försäkringspremien har betalats. Om resan annulleras ska annulleringen göras utan dröjsmål till researrangören eller annan serviceproducent.

Vid annullering av resa ersätts de kostnader som betalats på förhand och för vilka den försäkrade enligt researrangörens villkor är ansvarig enligt följande:

- Vid annullering av en resa enligt lagen om paketresor ersätts expeditonsavgifterna i enlighet med de allmänna villkoren för paketresor.
- I enlighet med lagen om kombinerade resetjänster ersätts vid annullering av paketresa och sammanlänkade researrangemang avbokningsavgiften enligt paketreseavtalet, dock högst 5 000 euro per resa och försäkrad.
- Vid annullering av andra resor ersätts av de före avresan betalda kostnaderna i anslutning till resan den andel som researrangören enligt resevillkoren eller annan serviceleverantör enligt sina egna villkor inte är skyldig att återbetala till den försäkrade. Kostnaderna ersätts upp till högst 5 000 euro per resa och försäkrad.

3.1.3 Ersättning för avbrott i resa

Kostnaderna för avbrott i resa ersätts, om avbrottet beror på att den försäkrade avlidit, råkat ut för ett allvarligt olycksfall eller allvarligt insjuknat under resan, vilket därmed orsakar tvingande avbrott i resan. Huruvida avbrottet varit tvingande värderas enligt medicinska grunder. Endast sådana kostnader för avbrott i resa ersätts som den försäkrade själv är skyldig att betala.

Kostnaderna för avbrott i resa ersätts också om avbrottet orsakas av

- att en nära anhörig under den försäkrades resa råkat ut för ett allvarligt olycksfall, plötsligt och oförutsett allvarligt insjuknat eller avlidit
- att en oväntad, betydande ekonomisk skada under den försäkrades resa drabbar den försäkrades egendom i Finland och på ett tvingande sätt förutsätter den försäkrades närvaro på platsen för skadan.

För att ersättningen ska betalas ut förutsätts att orsaken till avbrottet inte har framkommit innan försäkringsskyddet togs, resan bokades eller resan började.

Vid avbrott i resa ersätts

- nödvändiga extra rese- och inkvarteringskostnader under resan, dock inte kostnader för hemtransport av trafikmedel och inte heller kostnader för mat och kost
- skäliga resekostnader för en ny turresa till resmålet, förutsatt att resan under försäkringsskyddets giltighetstid är nödvändig för studier eller fortsättande av anställningsförhållande som avtalats pågå i högst ett år utomlands
- förlorade resdagar på grund av vård på sjukhus och för tidig retur från resan för högst 45 dygn 80 euro/dygn, dock högst det pris för resan som betalats före resans början. Om researrangören eller någon annan serviceproducent har betalat kompensation för resan, betraktas den andel av priset som inte kompenserats som det pris på resan som betalats före resans början. Om en utlandsresa avbryts redan i Finland och den försäkrade inte alls kommer till resmålet, ersätts av det pris för resan som betalats före resans början också den andel som ersättningen på 80 euro per dygn inte räcker till för att täcka.
- tjänster på resmålet samt resor tur och retur från resmålet till ett annat resmål som den försäkrade betalat på förhand och som blivit oanvända under resan, dock högst 1 000 euro per resa som börjat från Finland. Med tjänster avses här deltagaravgifter, biljetter till evenemang och kostnader för hyra av fortkaffningsmedel. Ersättning betalas endast till den del som den försäkrade inte har fått kompensation från researrangören eller serviceproducenten. Här nämnda kostnader kan ersättas upp till högst 300 euro när det inte är fråga om avbrott i resa som avses i försäkringsvillkoren. Ersättning förutsätter emellertid att det är fråga om sjukdom eller olycksfall under resa som ersätts från denna försäkring och som på ett tvingande sätt förhindrar användningen av tjänsten. På uppmaning ska ersättnings sökanden uppvisa ett läkarutlåtande över orsaken till att tjänsten inte använts.

Ersättning för förlorade resdagar på grund av sjukhusvård utbetalas till den insjuknade försäkrade.

Om vårdnadshavarens närvaro på sjukhuset på läkarordination är nödvändig på grund av resesjukdom eller olycksfall som drabbat en minderårig, utbetalas ersättning för förlorade resedagarna också för en vårdnadshavare som följt med på resan.

Ersättning för förlorade resdagar utbetalas inte för en person som avlidit. Resdagarna räknas som fulla 24 timmars perioder från resans början. Förlorade resdagar räknas på motsvarande sätt från det sjukhusvården inleddes eller resan avbröts ända tills sjukhusvården upphörde eller högst fram till den dag resan var avsedd att upphöra. Om den sista fulla perioden som uträknats på detta sätt överskrider med 12 timmar, räknas den som en dag.

3.1.4 Ersättning för försening från resa

Försening från resa ersätts, om den försäkrade på tur- eller returrejan inte hinner fram i tid till avgångsplatsen för en flyg-, båt-, tåg- eller bussresa som bokats på förhand i enlighet med den ursprungliga resplanen till följd av att

- fortkaffningsmedlet förhindras att ta sig fram eller försenas på grund av väderleksförhållanden, tekniskt fel, trafikolycka, brottslig handling eller myndighetsbestämmelse.

Vid försening från resa ersätts skäliga och nödvändiga extra rese- och inkvarteringskostnader, dock inte kostnader för transport av trafikmedel eller kostnader för mat och kost. Som extra kostnader ersätts dock högst priset på den ursprungliga resan. Endast sådana kostnader för försening från resa ersätts som den försäkrade själv skulle vara skyldig att betala. Om den försäkrade på grund av försening som berättigar till ersättning inte alls kommer med på resan, ersätts priset för den ursprungliga resan.

Kostnaderna ersätts upp till högst 5 000 euro per resa och försäkrad. Om researrangören eller någon annan serviceproducent har betalat kompensation för resan, betraktas den andel som inte kompenserats som priset för den ursprungliga resan.

3.1.5 Ersättning för kostnader för hemtransport av avliden eller begravningskostnader

Om den försäkrade avlider under en resa utomlands, utbetalas ersättning för skäliga kostnader för transport av den avlidne från utlandet till Finland eller högst motsvarande kostnader för begravning vid resmålet utomlands. Dessa kostnader ersätts oberoende av dödsorsak.

3.1.6 Ersättning för evakueringskostnader

Evakuering från resa ersätts, om förhållandena på resmålet utomlands förändras efter att resan börjat och omständigheterna blir så farliga att Finlands utrikesministerium rekommenderar att man avlägsnar sig från området på grund av naturkatastrof, epidemi, plötslig väpnad konflikt eller terrorism.

Som evakueringskostnader ersätts skäliga och nödvändiga extra rese- och inkvarteringskostnader, som orsakas av evakueringen till närmaste trygga plats eller till Finland med användning av en så ändamålsenlig rutt som möjligt. Evakueringen ska ske inom 21 dagar från det att Finlands utrikesministerium gett rekommendationen att avlägsna sig från området. Maximiersättningen är 2 000 euro per resa och försäkrad. Försäkringsbolaget ska ha godkänt kostnaderna på förhand.

Ersättning utbetalas endast, om kostnaderna har uppstått under den tid som försäkringsskyddet varit i kraft. Också den händelse, på basis av vilken ersättning för kostnaderna söks, ska ha inträffat under den tid som försäkringsskyddet varit i kraft. Dessutom får orsaken till evakueringen inte ha framkommit innan försäkringsskyddet togs.

Ersättning utbetalas inte, om

- resan har företagits till ett område dit Finlands utrikesministerium har avrått att man reser innan resan började
- den försäkrade har rätt till ersättning med stöd av lag eller researrangörens avtalsvillkor.

3.1.7 Krisskydd

Från Krisskyddet ersätts kostnader för annullering av och avbrott i resa samt psykoterapi under de förutsättningar som nämns i denna villkorspunkt.

Annullering av och avbrott i resa ersätts från Krisskyddet, när orsaken till annulleringen eller avbrottet är en naturkatastrof, epidemi, plötslig väpnad konflikt eller terrorism på resmålet.

Utbetalning av ersättning för annullering av resa förutsätter att det är mindre än 14 dygn till resans början när en i denna villkorspunkt nämnd händelse som berättigar till ersättning inträffat/börjar. Dessutom förutsätts det att resan är bokad och betald innan ifrågavarande händelse inträffat/börjat. Vid ersättning tillämpas bestämmelserna i villkorspunkt 3.1.2 (annullering av resa)

Utbetalning av ersättning för avbrott i resa förutsätter att omorganiseringen av resan påbörjas inom 48 timmar efter att den händelse som berättigar till ersättning har inträffat/börjat. Ersättningsbara kostnader för avbrott i resa är sådana kostnader som den försäkrade själv är skyldig att betala och för vilka återvinningsrätt inte föreligger eller inte skulle ha förelagat. Vid ersättning tillämpas bestämmelserna i villkorspunkt 3.1.3 (avbrott i resa). Om avbrottet i resan ersätts från skyddet i händelse av avbrott i resa, har den försäkrade inte rätt till motsvarande ersättning från Krisskyddet.

Psykoterapi ersätts från Krisskyddet, när behovet av psykoterapi är en följd av följande skadefall:

- naturkatastrof, epidemi, plötslig väpnad konflikt eller terrorism på resmålet
- våldsbrott som drabbat den försäkrade eller dennes medresenär på resan (brottet ska anmälas till polisen)
- trafikolycka där den försäkrade eller dennes medresenär har varit delaktig.

Från Krisskyddet ersätts skäliga kostnader för psykoterapi som ordinerats av läkare och ges av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården i Finland omfattande högst fem besök per skadefall. En förutsättning för ersättning är att vården uppsöks inom två månader efter skadefallet, och den terapi som ersätts ska ges inom sex månader efter skadefallet. Den terapi som ersätts ska uppfylla kriterierna enligt allmänt vedertagen medicinsk uppfattning

och enligt klinisk bedömning vara behövlig och nödvändig. Ersättning för psykoterapi för ett skadefall som inträffat i Finland förutsätter att vårdkostnadsersättning (3.1.1) är i kraft på resa i hemlandet.

Om den kostnad för vilken ersättning söks betydligt överstiger den normala, allmänt vedertagna och tillämpade skäliga nivån, utbetalas ersättningen enligt denna skäliga nivå. Om försäkringsbolaget betalar kostnader som är ersättningsbara med stöd av någon lag, har försäkringsbolaget rätt att återkräva den lagenliga andelen.

Ersättning utbetalas inte, om våldsbrottet begåtts av den försäkrades medresenär.

Med medresenär avses personer i samma resebokning.

3.2 Skydd i händelse av bestående men till följd av olycksfall

Från detta försäkringsskydd utbetalas ersättning för bestående men till följd av olycksfall som drabbat den försäkrade. Ersättning utbetalas, om olycksfallet orsakat ett men av minst invaliditetsklass 2 (10 %). För skador på fingrar eller ögon utbetalas emellertid ersättning för bestående men av minst invaliditetsklass 1 (5 %).

En förutsättning för ersättning är att olycksfallet inträffat under försäkringsskyddets giltighetstid.

Med bestående men avses ett på medicinska grunder uppskattat allmänt men, som en skada orsakar den försäkrade. Vid bedömningen av menet beaktas skadans art, men inte den skadades individuella förhållanden, såsom yrke eller fritidsintressen.

Omfattningen av ett bestående men fastställs enligt statsrådets förordning om invaliditetsklassificering enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (768/2015). En invaliditetsklass motsvarar en invaliditetsgrad på fem (5) %. Exempelvis motsvarar invaliditetsklass 2 en invaliditetsgrad på 10 % och den största invaliditetsgraden i enlighet med invaliditetsklass 20 innebär ett men på 100 %.

Ersättningen utgör den andel av försäkringsbeloppet som procenttalet i enlighet med den fastställda invaliditetsklassen anger vid tidpunkten för när olycksfallet inträffade. Om det bestående menet till följd av olycksfall motsvarar en invaliditetsklass på minst 10 (50 %), betalas ersättningen till dubbelt belopp. Ett bestående men fastställs tidigast ett (1) år från tidpunkten för olycksfallet. Om invaliditetsgraden stiger innan tre (3) år har förflutit från det att beslut om bestående men gavs för första gången, utbetalas en extra ersättning som motsvarar höjningen av invaliditetsklassen. En höjning av invaliditetsgraden efter detta berättigar inte till extra ersättning.

I ersättning för bestående men utbetalas högst en ersättning i enlighet med invaliditetsklass 20 (100 %), varefter skyddet i händelse av bestående men till följd av olycksfall upphör.

Ersättning för bestående men utbetalas inte, om

- 1) det bestående menet till följd av olycksfall är under invaliditetsklass 2 (10 %), med undantag av skador på ögon och fingrar
- 2) det bestående menet på ögon eller fingrar till följd av olycksfall är under invaliditetsklass 1 (5 %)
- 3) det bestående menet framträder senare än tre (3) år från tidpunkten för olycksfallet.

3.3 Skydd i händelse av dödsfall genom olyckshändelse

Från detta försäkringsskydd utbetalas efter den försäkrades död till förmånstagarna det försäkringsbelopp som varit i kraft vid tidpunkten för när den försäkrade avlidit till följd av ett olycksfall. Utbetalning av försäkringsbeloppet förutsätter att olycksfallet inträffat under försäkringsskyddets giltighetstid.

Försäkringsbeloppet utbetalas inte, om den försäkrade avlider senare än tre (3) år från tidpunkten för olycksfallet.

3.4 Skydd i händelse av kortvarig arbetsförmåga till följd av olycksfall

Från detta försäkringsskydd utbetalas i försäkringsbrevet antecknad dagpenning under tid av arbetsförmåga till följd av olycksfall som drabbat den försäkrade. Om Folkpensionsanstalten betalar partiell sjukdagpenning för samma tid av arbetsförmåga, utgör den dagpenning som betalas ut hälften (1/2) av den dagpenning som antecknats i försäkringsbrevet. En förutsättning för ersättning är att olycksfallet har inträffat under försäkringsskyddets giltighetstid och att ett fortlöpande försäkringsskydd är i kraft under arbetsförmågan.

Den försäkrade betraktas som arbetsförmögen, om han eller hon är oförmögen att utföra sina sedvanliga arbetsuppgifter.

Dagpenning utbetalas för så många dagar som arbetsförmågan har fortgått utan avbrott utöver den i försäkringsbrevet antecknade självrisktiden. Ersättning utbetalas och självrisktiden börjar räknas tidigast från den dag läkarvården inletts. Dagpenningen utbetalas månatligen i efterskott.

Dagpenning utbetalas sammanlagt högst den tid som antecknats i försäkringsbrevet, varefter skyddet i händelse av kortvarig arbetsförmåga till följd av olycksfall upphör.

Dagpenning utbetalas inte, om arbetsförmågan orsakas enbart av sådana symtom som uppgetts av den försäkrade, och det i läkarundersökningar inte framgår något som tyder på olycksfall.

4 Fasta begränsningar i försäkringsskydden

4.1 Alkohol, läkemedel och rusmedel samt nikotin

Ersättning utbetalas inte, om sjukdomen eller arbetsförmågan har orsakats av den försäkrades användning av alkohol, något annat rusmedel eller missbruk av läkemedel. Ersättning utbetalas inte heller på grund av beroende som framkallats av alkohol, läkemedel, narkotika, nikotin eller andra ämnen eller för vård till följd av detta.

4.2 Medvållande av annan sjukdom eller annat lyte

Om sjukdom eller lyte utan samband med det olycksfall som ska ersättas väsentligt har bidragit till en skada eller till att tillfrisknandet fördröjts, utbetalas ersättning för vårdkostnader, dagpenning ersättning och menersättning endast till den del som vårdkostnaderna, arbetsförmågan och det bestående menet måste anses ha orsakats av det olycksfall som ska ersättas.

Om sjukdom eller lyte utan samband med den sjukdom som ska ersättas väsentligt har bidragit till en sjukdom eller till att tillfrisknandet fördröjts, utbetalas ersättning för vårdkostnader, dagpenning ersättning och menersättning endast till den del som vårdkostnaderna, arbetsförmågan och det bestående menet måste anses ha orsakats av den sjukdom som ska ersättas.

Behandling av tänder som skadats i ett olycksfall ersätts högst till det tillstånd som rådde före olycksfallet.

4.3 Havandeskap, förlösning och barnlöshet

Ersättning för vårdkostnader och dagpenning ersättning utbetalas inte, om vårdkostnaderna och arbetsförmågan orsakas av

- 1) havandeskap eller förlösning, med undantag av i Resenärskyddet (3.1.1) nämnda kostnader
- 2) förhindrande av graviditet, avbrytande av havandeskap, undersökning eller vård av barnlöshet, konstgjord befruktning, sterilisering eller undersökning av fostrets tillstånd.

4.4 Krig och väpnad konflikt

Försäkringsskydden **gäller inte då den försäkrade deltar** i krig eller väpnad konflikt **och inte heller vid tjänstgöring** i internationella uppdrag inom fredsbevarande verksamhet eller därmed förknippade uppdrag.

Ersättning **utbetalas inte för skada som orsakats** av krig, uppror, väpnad konflikt eller motsvarande, även om den försäkrade inte själv deltagit i nämnda operationer. Om den försäkrade har inlett sin utlandsresa innan de väpnade handlingarna började och inte själv har deltagit i dem, tillämpas denna villkorspunkt först när 14 dygn har förflutit från att de väpnade handlingarna inletts. Om det är fråga om storkrig, tillämpas denna villkorspunkt genast. Med storkrig avses ett krig mellan två eller flera permanenta medlemsländer i FN:s säkerhetsråd.

I lagen om försäkringsavtal finns separata bestämmelser om försäkringsbolagets ansvar i fall där den försäkrade, som är en finsk medborgare eller bosatt i Finland, omkommer eller blir arbetsoförmögen till följd av att Finland råkar i krig eller blir utsatt för ett väpnat anfall.

4.5 Atomskada

Ersättning utbetalas inte, om sjukdomen, kroppsskadan, arbetsoförmågan eller dödsfallet har orsakats av kärnvapen, kärnolycka eller annan därmed jämförbar händelse, oberoende av orsakerna till ifrågavarande händelse som orsakat skadan eller de faktorer som bidragit till dess uppkomst.

4.6 Som olycksfall ersätts inte

- 1) skada eller dödsfall som orsakats av den försäkrades sjukdom, lyte eller kroppsskada; om sjukdom eller lyte utan samband med ett olycksfall väsentligt har bidragit till skadan eller dödsfallet, utbetalas ingen ersättning
- 2) sjukdom, lyte eller kroppsskada utan samband med ett olycksfall och inte heller degeneration av hållnings- eller rörelseorganen, även om de skulle ha varit symtomfria före olycksfallet
- 3) smittosam sjukdom eller sjukdom jämte följder som orsakats av bitt eller sting av insekt eller fästing
- 4) förgiftning jämte följder som orsakas av läkemedel, alkohol eller annat medel som använts i berusande syfte och som den försäkrade använt
- 5) skador som orsakas av bitning på tand eller tandprotes, även om en yttre faktor bidragit till detta
- 6) psykiska följder, som inte är en följd av en hjärnskada som orsakats av ett olycksfall
- 7) skada eller dödsfall, som orsakats av självmord eller försök till självmord
- 8) skador som orsakats barn i samband med förlossningen; som olycksfall betraktas inte en skada som orsakats innan barnet ansetts vara officiellt levande fött.

4.7 Operationer, vårdåtgärder och andra medicinska åtgärder

Försäkringen ersätter inte skada, sjukdom eller dödsfall som har orsakats genom operation, vårdåtgärd eller annan medicinsk åtgärd för behandling av sjukdom eller lyte, såvida åtgärden inte har vidtagits för vård av sådan skada eller sjukdom under resa som ersätts ur denna försäkring.

4.8 Sjukdom som börjat innan försäkringen trätt i kraft

Om If Rese- eller If Förbunds försäkring har beviljats utan utredning av den försäkrades hälsotillstånd, utbetalas ersättning inte från Skydden i händelse av kortvarig arbetsoförmåga till följd av olycksfall och bestående men till följd av olycksfall eller Resenärskyddet, om skadan måste anses ha erhållits och sjukdomen måste anses ha börjat och också tydliga sjukdomssymtom yppat sig innan försäkringen trätt i kraft.

5 Ansökan om ersättning för vårdkostnader

Den till ersättning berättigade ska själv betala de kostnader som ansluter sig till vården och därefter ansöka om ersättningsandelen enligt sjukförsäkringslagen från Folkpensionsanstaltens byrå inom sex (6) månader från den dag kostnaderna har betalats. Spara Folkpensionsanstaltens ersättningskalkyl, kopiorna av de kvitton som lämnats in till Folkpensionsanstalten och i original de kvitton för vilka Folkpensionsanstalten inte betalar ut ersättning. Dessa ska på begäran skickas till If. Ersättning ska sökas från If senast inom ett (1) år från utgången av den försäkringsperiod under vilken vårdkostnaderna uppkommit.

Försäkringsbolaget betalar ut ersättning med avdrag för självriskan och eventuell ersättningsandel från Folkpensionsanstalten.

Om rätten till ersättning i enlighet med sjukförsäkringslagen har gått förlorad på grund av försummelse av ovannämnda tidsfrist på sex (6) månader eller av annan orsak, avdras från ersättningen den andel som Folkpensionsanstalten skulle ha utbetalat med stöd av sjukförsäkringslagen.

Läkararvoden och sjukhusavgifter som uppstått utomlands och som ersätts från försäkringen betalas oftast direkt till den läkarcentral eller det sjukhus som fungerar som vår samarbetspartner.